

משקין בית השלחן פרק ראשון מועד קטן ד

עין משפט
גור מצוה

כז א מ"י פ"ו סלכות
תמדין סלכות ו סג
פסן קטן :

כח ב כד ה ו ז ח ט"ו
פ"ח סלכות י"ט
סלכות א ע"ג ח"ט ט'
תקלו ט"ף ג :

כט ב מ"י ס סלכות
כ טו ט"ז ס סס"ף
ג :

ל י מ"י ס סס"ף
ס סס"ף ד :

אלא אמר רב נתנן בר יצחק. האי אלא קאי אחאי דרבי יצחק (ו) לעיל כי גמרי הלכתא לשלשים יום לפני ראש השנה והיינו בחילוט זקנים לא תימח דלכתי אחיה הלכתא אלא סבר רב נתנן דחיסור שלשים לפי זומד תכמים וזף החמירו בהם בדבריהם ויש דמשבשי ליה להאי אלא

שנכנס לשביעית. כל שיש לו ליכנס לשביעית שאסור לחרוש לפני ר"ה: מה חרים רשות. בכל מקום: קציר העומר. מותר לקטור בשבת: שהיא של מטה. אע"פ שחל קטור קולר דבטיען קצירה לשמה אבל אם חל חרוש אינו חורש: הלכתא למישרא יורה. עשר נטיעות עד ר"ה: קראי למיסר זקנים. שלשים יום קודם ראש השנה ואחז בית שמאי והלל וגזרו מפסח ועד פסח: ממילא שמעת מינה. דוקנה אסור לחרוש: אלא הלכתא לרבי ישמעאל. דלא נפיק ליה מקראי דדריש לקרא לדרסה אחרינא להאילא קציר העומר: מדאורייתא בטלו. כלומר אשכח סמך מן התורה להבי בטלו הלכתא: מאן דאמר הלכתא. דלפני ר"ה אסור: אחא גזירה שיה עקרה להלכתא. כלומר משום גזרה שיה דחינה גמירו מנפשיהו משכת בטלו הלכתא הא חין ארס קן ג"ס מעלמי: כי גמירו הלכתא

דרכ נתנן ואין להאריך בדבריהם: **מה** להגן הוא אסורה לפניו ולאחריה מותרין. ואי קשיא והא מפיקין מקרא במס' יומא פרק בתרא (דף פ"ז): דלריך לעשות תוספת גבי שבת בין בכניסתה בין ביציאתה להוסיפה מחול על הקודש איכא למימר האתא פורחא לא קא חשיב כיון דלא הוי אלא כל שהוא וכי הוא שיעורא נמי יהא מודה רבן גמליאל דלריך להוסיף: **אלא** אמר רב אשי רבן גמליאל ט'. כלומר ודאי מדאורייתא בטיל ולאו היינו טעמא

שנכנס לשביעית וקציר של שביעית שיצא למצאי שביעית ר' ישמעאל אומר מה הריש רשות אף קציר רשות "יצא קציר העומר שהיא מצוה אלא אמר רב נתנן בר יצחק כי גמירי הלכתא למישרי יורה קראי למיסר זקנה וכיון דהלכתא למישרי יורה לאו ממילא זקנה אסורה אלא הלכתא לרבי ישמעאל קראי לר' עקיבא ור' יוחנן אמר רבן גמליאל ובית דינו מדאורייתא בטיל להו מאי טעמא גמר שבת שבת משבת בראשית מה להלן היא אסורה לפניו ולאחריה מותרין אף כאן היא אסורה לפניו ולאחריה מותרין מתקוף לה רב אשי מאן דאמר הלכתא אתיא גזרה שיה עקרה הלכתא ומאן דאמר קרא אתיא גזרה שיה עקרה קרא אלא אמר רב אשי רבן גמליאל ובית דינו סברי לה כרבי ישמעאל דאמר הלכתא גמירי לה וכי גמירי הלכתא בזמן שבית המקדש קיים דומיא דניסוך המים אבל בזמן שאין בית המקדש קיים לא: בשלמא מי קילון איכא טירחא יתירא אלא מי גשמים מאי טירחא איכא אמר ר' אילעא א"ר יודנן גזירה מי גשמים אמו מי קילון רב אשי אמר מי גשמים גופייהו לדי מי קילון אתו וקמיפלגי בדל' זירא דאמר ר' זירא אמר רבה בר ירמיה אמר שמואל יגדרות המושבין מים מן האגמים מותר להשקה מהן בהולו

כדקאמר אלא סגירא ליה כרבי ישמעאל וקא דייק רבן גמליאל מה שייכא תוספת שביעית גבי ניסוך שניה למשה גבי הדדי (ו) דככל מקום שונה הני שלשה ביחד דק ניתנו אלא ודאי למילף סמכיהו רחמנא:

גזרה שיה עקרה הלכתא ומאן דאמר קרא אתיא גזרה שיה עקרה קרא אלא אמר רב אשי רבן גמליאל ובית דינו סברי לה כרבי ישמעאל דאמר הלכתא גמירי לה וכי גמירי הלכתא בזמן שבית המקדש קיים דומיא דניסוך המים אבל בזמן שאין בית המקדש קיים לא: בשלמא מי קילון איכא טירחא יתירא אלא מי גשמים מאי טירחא איכא אמר ר' אילעא א"ר יודנן גזירה מי גשמים אמו מי קילון רב אשי אמר מי גשמים גופייהו לדי מי קילון אתו וקמיפלגי בדל' זירא דאמר ר' זירא אמר רבה בר ירמיה אמר שמואל יגדרות המושבין מים מן האגמים מותר להשקה מהן בהולו

בשרמא מי קילון ט' אלא מי גשמים. מירי צבי האי נווגא דקיס לן דלא פסקי וליה כהו חיסור אלא מהאי טעמא דמפרש אבל אי פסקי חיה לכו חיסורא כדלקמן דככל מירי דפסיק איכא חיסורא משום דאיל ומייתי ממקום רחוק כיון שהחמיל להשקות שלא יפסיד שרבו הלך איכא לחוקמי

גזרה שיה עקרה הלכתא ומאן דאמר קרא אתיא גזרה שיה עקרה קרא אלא אמר רב אשי רבן גמליאל ובית דינו סברי לה כרבי ישמעאל דאמר הלכתא גמירי לה וכי גמירי הלכתא בזמן שבית המקדש קיים דומיא דניסוך המים אבל בזמן שאין בית המקדש קיים לא: בשלמא מי קילון איכא טירחא יתירא אלא מי גשמים מאי טירחא איכא אמר ר' אילעא א"ר יודנן גזירה מי גשמים אמו מי קילון רב אשי אמר מי גשמים גופייהו לדי מי קילון אתו וקמיפלגי בדל' זירא דאמר ר' זירא אמר רבה בר ירמיה אמר שמואל יגדרות המושבין מים מן האגמים מותר להשקה מהן בהולו

הוא נווגא דקיס לן דלא פסקי וליה כהו חיסור אלא מהאי טעמא דמפרש אבל אי פסקי חיה לכו חיסורא כדלקמן דככל מירי דפסיק איכא חיסורא משום דאיל ומייתי ממקום רחוק כיון שהחמיל להשקות שלא יפסיד שרבו הלך איכא לחוקמי

גזרה שיה עקרה הלכתא ומאן דאמר קרא אתיא גזרה שיה עקרה קרא אלא אמר רב אשי רבן גמליאל ובית דינו סברי לה כרבי ישמעאל דאמר הלכתא גמירי לה וכי גמירי הלכתא בזמן שבית המקדש קיים דומיא דניסוך המים אבל בזמן שאין בית המקדש קיים לא: בשלמא מי קילון איכא טירחא יתירא אלא מי גשמים מאי טירחא איכא אמר ר' אילעא א"ר יודנן גזירה מי גשמים אמו מי קילון רב אשי אמר מי גשמים גופייהו לדי מי קילון אתו וקמיפלגי בדל' זירא דאמר ר' זירא אמר רבה בר ירמיה אמר שמואל יגדרות המושבין מים מן האגמים מותר להשקה מהן בהולו

הוא נווגא דקיס לן דלא פסקי וליה כהו חיסור אלא מהאי טעמא דמפרש אבל אי פסקי חיה לכו חיסורא כדלקמן דככל מירי דפסיק איכא חיסורא משום דאיל ומייתי ממקום רחוק כיון שהחמיל להשקות שלא יפסיד שרבו הלך איכא לחוקמי

גזרה שיה עקרה הלכתא ומאן דאמר קרא אתיא גזרה שיה עקרה קרא אלא אמר רב אשי רבן גמליאל ובית דינו סברי לה כרבי ישמעאל דאמר הלכתא גמירי לה וכי גמירי הלכתא בזמן שבית המקדש קיים דומיא דניסוך המים אבל בזמן שאין בית המקדש קיים לא: בשלמא מי קילון איכא טירחא יתירא אלא מי גשמים מאי טירחא איכא אמר ר' אילעא א"ר יודנן גזירה מי גשמים אמו מי קילון רב אשי אמר מי גשמים גופייהו לדי מי קילון אתו וקמיפלגי בדל' זירא דאמר ר' זירא אמר רבה בר ירמיה אמר שמואל יגדרות המושבין מים מן האגמים מותר להשקה מהן בהולו

הוא נווגא דקיס לן דלא פסקי וליה כהו חיסור אלא מהאי טעמא דמפרש אבל אי פסקי חיה לכו חיסורא כדלקמן דככל מירי דפסיק איכא חיסורא משום דאיל ומייתי ממקום רחוק כיון שהחמיל להשקות שלא יפסיד שרבו הלך איכא לחוקמי

גזרה שיה עקרה הלכתא ומאן דאמר קרא אתיא גזרה שיה עקרה קרא אלא אמר רב אשי רבן גמליאל ובית דינו סברי לה כרבי ישמעאל דאמר הלכתא גמירי לה וכי גמירי הלכתא בזמן שבית המקדש קיים דומיא דניסוך המים אבל בזמן שאין בית המקדש קיים לא: בשלמא מי קילון איכא טירחא יתירא אלא מי גשמים מאי טירחא איכא אמר ר' אילעא א"ר יודנן גזירה מי גשמים אמו מי קילון רב אשי אמר מי גשמים גופייהו לדי מי קילון אתו וקמיפלגי בדל' זירא דאמר ר' זירא אמר רבה בר ירמיה אמר שמואל יגדרות המושבין מים מן האגמים מותר להשקה מהן בהולו

הוא נווגא דקיס לן דלא פסקי וליה כהו חיסור אלא מהאי טעמא דמפרש אבל אי פסקי חיה לכו חיסורא כדלקמן דככל מירי דפסיק איכא חיסורא משום דאיל ומייתי ממקום רחוק כיון שהחמיל להשקות שלא יפסיד שרבו הלך איכא לחוקמי

גזרה שיה עקרה הלכתא ומאן דאמר קרא אתיא גזרה שיה עקרה קרא אלא אמר רב אשי רבן גמליאל ובית דינו סברי לה כרבי ישמעאל דאמר הלכתא גמירי לה וכי גמירי הלכתא בזמן שבית המקדש קיים דומיא דניסוך המים אבל בזמן שאין בית המקדש קיים לא: בשלמא מי קילון איכא טירחא יתירא אלא מי גשמים מאי טירחא איכא אמר ר' אילעא א"ר יודנן גזירה מי גשמים אמו מי קילון רב אשי אמר מי גשמים גופייהו לדי מי קילון אתו וקמיפלגי בדל' זירא דאמר ר' זירא אמר רבה בר ירמיה אמר שמואל יגדרות המושבין מים מן האגמים מותר להשקה מהן בהולו

הוא נווגא דקיס לן דלא פסקי וליה כהו חיסור אלא מהאי טעמא דמפרש אבל אי פסקי חיה לכו חיסורא כדלקמן דככל מירי דפסיק איכא חיסורא משום דאיל ומייתי ממקום רחוק כיון שהחמיל להשקות שלא יפסיד שרבו הלך איכא לחוקמי

גזרה שיה עקרה הלכתא ומאן דאמר קרא אתיא גזרה שיה עקרה קרא אלא אמר רב אשי רבן גמליאל ובית דינו סברי לה כרבי ישמעאל דאמר הלכתא גמירי לה וכי גמירי הלכתא בזמן שבית המקדש קיים דומיא דניסוך המים אבל בזמן שאין בית המקדש קיים לא: בשלמא מי קילון איכא טירחא יתירא אלא מי גשמים מאי טירחא איכא אמר ר' אילעא א"ר יודנן גזירה מי גשמים אמו מי קילון רב אשי אמר מי גשמים גופייהו לדי מי קילון אתו וקמיפלגי בדל' זירא דאמר ר' זירא אמר רבה בר ירמיה אמר שמואל יגדרות המושבין מים מן האגמים מותר להשקה מהן בהולו

הוא נווגא דקיס לן דלא פסקי וליה כהו חיסור אלא מהאי טעמא דמפרש אבל אי פסקי חיה לכו חיסורא כדלקמן דככל מירי דפסיק איכא חיסורא משום דאיל ומייתי ממקום רחוק כיון שהחמיל להשקות שלא יפסיד שרבו הלך איכא לחוקמי

גזרה שיה עקרה הלכתא ומאן דאמר קרא אתיא גזרה שיה עקרה קרא אלא אמר רב אשי רבן גמליאל ובית דינו סברי לה כרבי ישמעאל דאמר הלכתא גמירי לה וכי גמירי הלכתא בזמן שבית המקדש קיים דומיא דניסוך המים אבל בזמן שאין בית המקדש קיים לא: בשלמא מי קילון איכא טירחא יתירא אלא מי גשמים מאי טירחא איכא אמר ר' אילעא א"ר יודנן גזירה מי גשמים אמו מי קילון רב אשי אמר מי גשמים גופייהו לדי מי קילון אתו וקמיפלגי בדל' זירא דאמר ר' זירא אמר רבה בר ירמיה אמר שמואל יגדרות המושבין מים מן האגמים מותר להשקה מהן בהולו

הוא נווגא דקיס לן דלא פסקי וליה כהו חיסור אלא מהאי טעמא דמפרש אבל אי פסקי חיה לכו חיסורא כדלקמן דככל מירי דפסיק איכא חיסורא משום דאיל ומייתי ממקום רחוק כיון שהחמיל להשקות שלא יפסיד שרבו הלך איכא לחוקמי

גזרה שיה עקרה הלכתא ומאן דאמר קרא אתיא גזרה שיה עקרה קרא אלא אמר רב אשי רבן גמליאל ובית דינו סברי לה כרבי ישמעאל דאמר הלכתא גמירי לה וכי גמירי הלכתא בזמן שבית המקדש קיים דומיא דניסוך המים אבל בזמן שאין בית המקדש קיים לא: בשלמא מי קילון איכא טירחא יתירא אלא מי גשמים מאי טירחא איכא אמר ר' אילעא א"ר יודנן גזירה מי גשמים אמו מי קילון רב אשי אמר מי גשמים גופייהו לדי מי קילון אתו וקמיפלגי בדל' זירא דאמר ר' זירא אמר רבה בר ירמיה אמר שמואל יגדרות המושבין מים מן האגמים מותר להשקה מהן בהולו

הוא נווגא דקיס לן דלא פסקי וליה כהו חיסור אלא מהאי טעמא דמפרש אבל אי פסקי חיה לכו חיסורא כדלקמן דככל מירי דפסיק איכא חיסורא משום דאיל ומייתי ממקום רחוק כיון שהחמיל להשקות שלא יפסיד שרבו הלך איכא לחוקמי

גזרה שיה עקרה הלכתא ומאן דאמר קרא אתיא גזרה שיה עקרה קרא אלא אמר רב אשי רבן גמליאל ובית דינו סברי לה כרבי ישמעאל דאמר הלכתא גמירי לה וכי גמירי הלכתא בזמן שבית המקדש קיים דומיא דניסוך המים אבל בזמן שאין בית המקדש קיים לא: בשלמא מי קילון איכא טירחא יתירא אלא מי גשמים מאי טירחא איכא אמר ר' אילעא א"ר יודנן גזירה מי גשמים אמו מי קילון רב אשי אמר מי גשמים גופייהו לדי מי קילון אתו וקמיפלגי בדל' זירא דאמר ר' זירא אמר רבה בר ירמיה אמר שמואל יגדרות המושבין מים מן האגמים מותר להשקה מהן בהולו

הוא נווגא דקיס לן דלא פסקי וליה כהו חיסור אלא מהאי טעמא דמפרש אבל אי פסקי חיה לכו חיסורא כדלקמן דככל מירי דפסיק איכא חיסורא משום דאיל ומייתי ממקום רחוק כיון שהחמיל להשקות שלא יפסיד שרבו הלך איכא לחוקמי

גזרה שיה עקרה הלכתא ומאן דאמר קרא אתיא גזרה שיה עקרה קרא אלא אמר רב אשי רבן גמליאל ובית דינו סברי לה כרבי ישמעאל דאמר הלכתא גמירי לה וכי גמירי הלכתא בזמן שבית המקדש קיים דומיא דניסוך המים אבל בזמן שאין בית המקדש קיים לא: בשלמא מי קילון איכא טירחא יתירא אלא מי גשמים מאי טירחא איכא אמר ר' אילעא א"ר יודנן גזירה מי גשמים אמו מי קילון רב אשי אמר מי גשמים גופייהו לדי מי קילון אתו וקמיפלגי בדל' זירא דאמר ר' זירא אמר רבה בר ירמיה אמר שמואל יגדרות המושבין מים מן האגמים מותר להשקה מהן בהולו

הוא נווגא דקיס לן דלא פסקי וליה כהו חיסור אלא מהאי טעמא דמפרש אבל אי פסקי חיה לכו חיסורא כדלקמן דככל מירי דפסיק איכא חיסורא משום דאיל ומייתי ממקום רחוק כיון שהחמיל להשקות שלא יפסיד שרבו הלך איכא לחוקמי

גזרה שיה עקרה הלכתא ומאן דאמר קרא אתיא גזרה שיה עקרה קרא אלא אמר רב אשי רבן גמליאל ובית דינו סברי לה כרבי ישמעאל דאמר הלכתא גמירי לה וכי גמירי הלכתא בזמן שבית המקדש קיים דומיא דניסוך המים אבל בזמן שאין בית המקדש קיים לא: בשלמא מי קילון איכא טירחא יתירא אלא מי גשמים מאי טירחא איכא אמר ר' אילעא א"ר יודנן גזירה מי גשמים אמו מי קילון רב אשי אמר מי גשמים גופייהו לדי מי קילון אתו וקמיפלגי בדל' זירא דאמר ר' זירא אמר רבה בר ירמיה אמר שמואל יגדרות המושבין מים מן האגמים מותר להשקה מהן בהולו

הוא נווגא דקיס לן דלא פסקי וליה כהו חיסור אלא מהאי טעמא דמפרש אבל אי פסקי חיה לכו חיסורא כדלקמן דככל מירי דפסיק איכא חיסורא משום דאיל ומייתי ממקום רחוק כיון שהחמיל להשקות שלא יפסיד שרבו הלך איכא לחוקמי

גזרה שיה עקרה הלכתא ומאן דאמר קרא אתיא גזרה שיה עקרה קרא אלא אמר רב אשי רבן גמליאל ובית דינו סברי לה כרבי ישמעאל דאמר הלכתא גמירי לה וכי גמירי הלכתא בזמן שבית המקדש קיים דומיא דניסוך המים אבל בזמן שאין בית המקדש קיים לא: בשלמא מי קילון איכא טירחא יתירא אלא מי גשמים מאי טירחא איכא אמר ר' אילעא א"ר יודנן גזירה מי גשמים אמו מי קילון רב אשי אמר מי גשמים גופייהו לדי מי קילון אתו וקמיפלגי בדל' זירא דאמר ר' זירא אמר רבה בר ירמיה אמר שמואל יגדרות המושבין מים מן האגמים מותר להשקה מהן בהולו

רבינו הגאון

עד ר"ח סב"ל שאין חרשין לאיך עד ר"ה. וכן הלכתא משמע. ולא סב"ל ש"ו"ה ודבריה וניסוך המים חלים הן. ופירק ר' יצחק כי אחאי הלכתא ה' מי כדתנן בשביעית כ"ט שני אין נוספין ואין סבירין ואין מרכיבין ערב שביעית פחותה משלשים יום קודם ר"ה ואח"כ ב"ש ובית הלל התקיפו משה לשרה לבן ופעצת לשרה האילת ופקלו ושרו כי אחאי הלכתא לשישרא יורה. ה' כ"ט עשר נטיעות והפסדות בבית שנה שאלים לחרוש להן כל בית שנה עד ר"ה לשישרי יורה לחזיר התריעה לנטיעה שחיה יורה. קרא לסיסר וקנה ה' בחריש ובקציר שלמדו משה איסור הרישה קודם ר"ה חזירי הוה לאיך שכבר עשה פרי וכבר וקו ואקשינו ויזין שהלכתא לחזיר הרישה לנטיעה הלא סתור ואת אהו למד שהתריעה לאילן אסורה. (והשבתו ש"י ישמעאל ור"ה שלמד איסור הרישה מן חולכתא דר"י ישמעאל סביבא בחריש ובקציר לפעם אחי לחזיר קצירת העומר בשבת ולחייך הוא נצרך להלכתא ללמד איסור הרישה). ואסיקא לה ר' ישמעאל סבר הל"ס הוא ה' כי הוא סביבא בחריש ובקציר לפעם אחי לחזיר קצירת העומר הרישה (השבת) ור"ה מלי עליה ואמר לא הל"ס נכנס אלא קרא ה' מן בחריש ובקציר נכנס. ה' יוחנן אמר ר"ג סדאריא שרא לה גמר שבת שבת בראשית כ"ט מה ערב שבת בראשית מותר לעשות סלכתא עד שתחשב כלומר לגביה ולאחריה מותר אף ערב שביעית מותר עד ר"ה מירוש לפניו ולאחריה מותר. ור"ה רב ששת ס"ד הלכתא אחאי גזיר שהתריעה להלכתא כ"ט אלא אמר רב אשי ר"ג ובית דין סבר לה כ"י ישמעאל

גזרות
הב"ח
(ה) ג"כ כולל
מי קילון. ל"כ
ל' סב"ל
קילון כלומר
זו שפסק וכן
מי גשמים
שפסקו מים
למים
וכשגשמים
פסקו יסמו
פסקו כוללם
למים ונתקף
להשקות מהם כלי:
מילא: (ג) ר"ה מותר כ"י ור"ה כ"י חילוף כ"י מ"ה: (ד) ר"ה כ"י חילוף כ"י ל"י מי קילון: (ה) ר"ה ור"ה
סביבא כ"י חילוף ומייתי משפ"ן אחר סב"ל: (ו) ח"ס ר"ס אלא כ"י אחאי ר"י יצחק דלעיל דקאמר כי גמירי
כ"י ל' אומר תכמים סוף וק"ל: (ז) ר"ה אלא חילוף כ"י דכתיב סוף כ"י סלכתא כ"י. כ"כ אלא ר"י
זל פ"י כמ"י סוף דף ל' דלעיל ש"ס ואלו נכתיב סוף כ"י סלכתא כ"י: